ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS

avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/24/6331528

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	15.07.2024, Tallinn
Vaide esitamise aeg	02.06.2024
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	XXX e-posti aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel:

1) jätan vaide rahuldamata, kuna linnavalitsus on kõik olemasolevad dokumendid vaide esitajale edastanud ning vaide esitaja poolt soovitud täpseid kuupäevi sisaldavaid dokumente linnavalitsusel ei ole;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lõige 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. XXX esitas 22.04.2024 Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, mille punktides 2.1-2.4 küsis, kas eksisteerivad dokumendid (kirjad, projektid, kaeveload, ehituspäevik vms), kus on täpselt kirjas, millisel konkreetsel kuupäeval algasid ja mis kuupäeval lõpetati kaevetööd

- Päikesemetsa ja Jõesuudme arendusalal tiigi ja kanalite rajamisel
- jätkuvalt riigi omandis oleval maal vee ja kanalisatsioonitorustike rajamisel
- linna maal, Kaubasadama teel vee ja kanalisatsioonitorustike rajamisel
- munitsipaalmaal, Jõe puhkealal, juurdepääsutee rajamisel

2. Pärnu Linnavalitsus vastas XXXile 14.05.2024 kirjaga nr 4.3-7/3869-2: *Linnavalitsus saab kaevetööde alguse ja lõpu anda ajavahemikuna. Kaevetööd algasid pärast vastava ehitusloa saamist ja tööd lõpetati enne kasutusloa (ka ülevaatuse) menetluse alustamist. Ehitusload ja kasutusloa taotlused on kättesaadavad ehitisregistrist, failide allalaadimiseks tuleb registrisse sisse logida. Ehituslubadele on viidatud ja kasutusloa taotlused ja tee vastuvõtmise akt on edastatud ka käesoleva vastusega. Vee- ja kanalisatsioonitrassi ehitusega seotud kaevetööd Kaubasadama teel toimusid vastavalt kaeveloale (lisa 4) perioodil 11.04.2018-10.08.2018.*
3. XXX nõuab 17.05.2024 kirjaga Pärnu Linnavalitsuselt teabenõude punkti 2 nõuetekohast täitmist, kuna palutud dokumente ei väljastatud ega keeldutud ka teabenõude täitmisest. Ta ei ole soovinud paljasõnalisi ja tõsiselt mittevõetavaid selgitusi ega ajavahemikke vaid dokumente. Kui sellised dokumendid puuduvad, tulnuks teabenõude täitmisest keelduda.
4. Pärnu Linnavalitsus vastas 23.05.2024 kirjaga nr 4.3-7/3869-4: *Teabenõude punkti 2 osas oleme edastanud kaevetööde alguse ja lõpu osas olemasoleva teabe, millega loeme teabenõude täidetuks.*
5. XXX teatab 27.05.2024 Pärnu Linnavalitsusele, et ei loe teabenõuet nõuetekohaselt täidetuks ja soovib 22.04.2024 teabenõude punktis 2 alapunktides 2.1-2.4 palutud dokumente (mitte ajavahemikke) või väljavõtteid dokumentidest. Juhul kui dokumendid puuduvad, tuleb linnavalitsusel seda ka teabenõudjale konkreetselt öelda ja keelduda teabenõude täitmisest, nagu näeb ette AvTS.
6. Pärnu Linnavalitsus selgitab 31.05.2024 kirjaga nr 4.3-7/3869-7 veel kord, et linnavalitsus on vastuseks teabenõudele olemasolevad dokumendid edastanud ja lisanud ka omapoolsed selgitused.
7. XXX esitab 02.06.2024 Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
8. Andmekaitse Inspektsioon teeb Pärnu Linnavalitsusele järelepärimise.
9. Pärnu Linnavalitsus vastas inspektsioonile 20.06.2024.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja palub vaide sisuliselt läbi vaadata ja tuvastada, kas Pärnu Linnavalitsus on menetlenud allakirjutanu teabenõudeid seadusega ettenähtud korras ning kohustada linnavalitsust väljastama teabenõude punktides 2.2-2.4 palutud dokumendid või kui esinevad takistavad asjaolud, keelduma teabenõude täitmisest ja põhjendama keeldumist.
Vaide esitaja on palunud edastada teabenõude punktides 2.1-2.4 küsitud dokumendid (kui need eksisteerivad); kui teave sisaldub mõnes projektis, edastada väljavõte vastava projekti vastavast kohast või viidates projektile nimetada täpne projekti lk ja lõik, kus teave asub. Kui aga mõnes punktis palutud dokumenti ei eksisteeri, keelduda selle punki osas teabenõude täitmisest.

Vaide esitajale jääb arusaamatuks, milliste dokumentide edastamisele linnavalitsus viitab 31.05.2024 vastuses, sest ta ei ole saanud ühtegi palutud dokumenti ja teabenõude täitmisest ei ole ka keeldutud.

Vaide esitaja leiab, et Pärnu Linnavalitsus rikub palutud dokumentide põhjendamatult väljastamata jätmisega tema põhiseadusest tulenevaid õigusi saada avalikku teavet.

Vaide esitaja viitab Andmekaitse Inspektsiooni seisukohale, et teabenõuetele tuleb vastata selgelt ja arusaadavalt ning edastada teabenõudes palutud dokumendid, jälgides täpselt, mida

teabenõudes on küsitud või keeldudes teabenõude täitmisest, kui selleks on seaduslik alus ja põhjendada keeldumist. Antud juhul seda tehtud ei ole.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pärnu Linnavalitsus vastab inspektsiooni järelepärimisele, kas tal on teabenõudes nimetatud asukohtades tehtud kaevetööde kohta dokumente, kus on täpselt kirjas, millisel konkreetsel kuupäeval algasid ja mis kuupäeval lõppesid kaevetööd (nagu seda teabenõudes küsiti) ning miks esitati kaevetööde tegemine ajavahemikuna, järgmist:
Linnavalitsus on teabenõudele vastamisel edastanud teabenõudjale kogu meil oleva teabe küsitud asukohtades kaevetööde alguse ja lõpu kohta. Oleme lisaks selgitanud, et saame kaevetööde alguse ja lõpu anda ajavahemikuna ning esitanud vastavad dokumendid või juhatanud teabenõudja ehitusregistris olevate dokumentide juurde. Teabenõudja täiendavatele pöördumistele oleme vastanud, et oleme edastanud küsitu kohta meil olemasoleva teabe. Teabenõudjal on võimalik talle edastatud dokumentidest uurida, kuivõrd täpne info on linnavalitsusel teostatud kaevetööde aja kohta olemas ning millal võidi kaevetöid teha. Täpsemaid dokumente kaevetööde alguse ja lõpu kohta linnavalitsusel ei ole.

Lisaks märgib linnavalitsus, et sarnases küsimuses on alates 2022. aastast kohtus pooleli haldusasi nr 3-22-1423. Muuhulgas küsiti seal, mis kuupäeval algasid ja lõppesid kaevetööd täpselt samades asukohtades, mille kohta on ka praegune teabenõue esitatud. Nii halduskohus kui ringkonnakohus on leidnud, et linnavalitsus on kaebajale piisavalt täpselt vastanud ning midagi õigusvastast ei ole selles, kui vastus antakse teatud ajavahemikuna. Edasikaebamise tõttu ei ole kohtuotsus jõustunud. Olgugi, et kohtumenetluses oli tegemist selgitustaotlusele vastamisega, on linnavalitsuse hinnangul kohtute järeldus, et kaevetööde alguse ja lõpu osas on piisav, kui vastus antakse ajavahemikuna, kohaldatav ka teabenõudele vastamisel.

Linnavalitsus on teabenõudele vastuseks esitanud teabenõudjale dokumendid, millest nähtuvad kuupäevad, mil kaevetööde ajavahemik algas ja lõppes. Teabenõudjale on ka selgitatud, et kaevetööd algasid pärast vastava ehitusloa saamist, ehitusload on kättesaadavad ehitisregistris. Ehitisregistris on dokumendid (ehitusload), millelt nähtuvad kuupäevad, mil kaevetööde vahemik algas ning samuti on ehitisregistris kasutusloa taotlused, millelt nähtub kaevetööde ajavahemiku lõpp. Nimetatud dokumendid olid lisatud ka teabenõude vastusele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI SEISUKOHT:

1. Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 1 kohaselt on seaduse eesmärgiks tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.
2. AvTS § 45 lg 1 punkti 1 kohaselt teostab Andmekaitse Inspeksioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel.
3. Teabenõuete täitmisega seotud vaidlusi vaatab Andmekaitse Inspektsioon läbi vaidemenetluses haldusmenetluse seaduse 5. peatüki sätete alusel.
4. Käesoleva vaide esemeks on teabenõude mittenõuetekohane täitmine.
5. AvTS § 20 sätestab, et teabenõue loetakse teabenõude saanud teabevaldaja poolt täidetuks, kui:
   1) teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil;
   2) teabenõue on edastatud vastavalt kuuluvusele ja sellest on teabenõudjale teatatud;
   3) teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega.

6. Teabevaldaja on teabenõudjale teatanud, et kaevetööd teabenõudes nimetatud objektidel algasid pärast ehitusloa saamist ja lõppesid enne kasutusloa taotlusi ehk saab anda kaevetööde tegemise ajavahemiku. Teabevaldaja on 14.05.2024 vastusega teabenõudjale edastanud ka 1) ehitamise alustamise teatise nr 1711581/04169; 2) kasutusloa taotluse nr 1711371/15872; 3) kasutusloa taotluse nr 2111371/32042; 4) kaeveloa nr 160629; 5) tee ehitus- või remonditööde vastuvõtuakti. Ehk edastatud on need teabevaldajal olemasolevad dokumendid, kust saab teada, millisel perioodil kaevetöid tehti. Samuti juhatas linnavalitsus teabenõudja ehitisregistrisse, kust samad dokumendid leitavad on. Sellega on teabevaldaja vaide esitajale edastanud nii tal olemasolevad dokumendid kui ka juhatanud, kus need dokumendid kättesaadavad on.

7. Vaide esitaja ei ole rahul teabevaldaja vastustega kaevetööde tegemise aega puudutavatele teabenõuetele vastamisega, leides, et tema põhiseaduslikku õigust saada avalikku teavet on rikutud, kui teabevaldaja on põhjendamatult jätnud väljastamata 22.04.2024 teabenõude (täiendavalt 17.05 ja 27.05. 2024) punktides 2.2-2.4 palutud dokumendid. Nimetatud teabenõudes soovitakse dokumente, kus on toodud konkreetsed kuupäevad kaevetööde alustamise ja lõpetamise kohta.

8. Teabevaldaja on 14.05.2024 vastuses teabenõudjale teatanud, et saab kaevetööde alguse ja lõpu anda ajavahemikuna ning edastanud ja ka juhatanud dokumentide juurde, kust leiab selle ajavahemiku saamiseks vajalikud andmed. Teabenõudja 17.05.2024 pöördumisele vastates teatab linnavalitsus 23.05.2024 kirjas nr 4.3-7/3869-4: *Teabenõude punkti 2 osas oleme edastanud kaevetööde alguse ja lõpu osas olemasoleva teabe, millega loeme teabenõude täidetuks.*

   Teabenõudja 27.05.2024 pöördumisele vastab linnavalitsus 31.05.2024 kirjaga nr 4.3-7/3869-7: *Selgitan veel kord, et linnavalitsus on vastuseks teabenõudele meil olemas olevad dokumendid Teie küsitu kohta edastanud ja oleme lisanud ka omapoolsed selgitused.*

   Vastuses inspektsiooni järelepärimisele, kas linnavalitsusel on olemas dokumendid, kus on täpselt kirjas, millisel konkreetsel kuupäeval algasid ja mis kuupäeval lõpetati kaevetööd, teatab linnavalitsus: *Linnavalitsus on teabenõudele vastamisel edastanud teabenõudjale kogu meil oleva teabe küsitud asukohtades kaevetööde alguse ja lõpu kohta. Teabenõudja täiendavatele pöördumistele oleme vastanud, et oleme edastanud küsitu kohta meil olemasoleva teabe. Täpsemaid dokumente kaevetööde alguse ja lõpu kohta linnavalitsusel ei ole.*

9. Nii teabenõuete vastustest kui ka vastusest inspektsioonile selgub, et linnavalitsusel ei ole dokumente, kus oleks kaevetööde alguse ja lõpu täpsed kuupäevad nii, nagu teabenõudes küsitakse. Küll aga on linnavalitsusel dokumendid, millest nähtub kaevetööde tegemise ajavahemik. Seda on teabevaldaja teabenõudjale ka selgitanud ning edastanud kõik olemasolevad dokumendid, kust see ajavahemik tuleneb. Samuti on teabenõudjat juhendatud, kus need dokumendid leitavad on.

10. See, et linnavalitsusel ei ole dokumente kaevetööde alguse ja lõpu täpsete kuupäevadega, on eelnimetatud vastustest ka selgelt aru saada.

11. Vaide esitaja palub inspektsioonil kohustada linnavalitsust väljastama teabenõude punktides 2.2-2.4 palutud dokumendid või kui esinevad takistavad asjaolud, keelduma teabenõude täitmisest ja põhjendama keeldumist. Selgitan, et inspektsioon ei saa kohustada väljastama dokumente, mida olemas ei ole. Teabevaldaja on kohustatud väljastama need dokumendid, mis olemas ja tema valduses on. Praegusel juhul ei ole leidnud kinnitust, et teabevaldajal oleks olemas dokumendid sellisel kujul, nagu vaide esitaja neid sooviks. Need dokumendid, mis teabevaldajal on olemas, on teabenõudjale edastatud. Nõustuda ei saa ka vaide esitaja

seisukohaga, et teabevaldaja oleks dokumentide puudumise tõttu pidanud tema teabenõude täitmisest tingimata keelduma. Teabevaldajal ei ole küll dokumente sel kujul, nagu vaide esitaja sooviks, kuid tal on teave kaevetööde tegemise perioodi kohta.

12. See teave teabenõudjale ka esitati ehk täidetud on AvTS § 1 eesmärk võimaldada avalikkuse ja igaühe juurdepääs üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele. Kuna vaide esitajale on selgitatud, et kogu olemasolev teave on väljastatud, millest on inspektsiooni hinnangul üheselt arusaadav, et linnavalitsusel muid dokumente ei ole, siis ei ole rikutud vaide esitaja õigust tutvuda avaliku teabega ning inspektsioonil ei ole põhjust ettekirjutuse tegemiseks. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et teabenõudja ei saa teabevaldajale esitada nõudeid teabenõude vastuse sõnastuse osas, kui vastuse sisust on arusaadav, kas soovitud kujul dokumente eksisteerib või ei.
13. Vaide esitaja palub inspektsioonil ka tuvastada, kas Pärnu Linnavalitsus on menetlenud allakirjutanu teabenõudeid seadusega ettenähtud korras. Selgitan, et Andmekaitse Inspektsiooni ülesanne teabenõuete täitmisega seotud vaiete lahendamisel on taastada õiguslik olukord. Vaide lahendamiseks haldusorganile antud volitused on haldusmenetluse seaduse (HMS) §-s 85. Haldusorganil on õigus vaideotsusega:
    1) rahuldada vaie ja tunnistada haldusakt kas täielikult või osaliselt kehtetuks ning kõrvaldada haldusakti faktilised tagajärjed;
    2) teha ettekirjutus haldusakti andmiseks, toimingu sooritamiseks või asja uueks otsustamiseks;
    3) teha ettekirjutus toimingu tagasitäitmiseks;
    4) jätta vaie rahuldamata.

14. Kuna Pärnu Linnavalitsus on teabenõudjale väljastanud tal olemasolevad dokumendid (mida on selgesõnaliselt ka 31.05.2024 kirjas nr 4.3-7/3869-7 vaide esitajale ka öelnud ning kinnitanud ka inspektsioonile edastatud vastuses) ning juhatanud ka, kuidas teabenõudja neile avalikus registris juurde pääseb, on ta teabenõude täitnud AvTS § 20 punktide 1 ja 3 mõttes ning ei ole rikkunud vaide esitaja õigusi, mistõttu inspektsioonil puudub alus ettekirjutuse tegemiseks.
15. Eeltoodu tõttu jätan vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel

Koostaja: Sirje Biin